

IVANKA VRHOVČAK: O OSEBNEM DOHODKU

Odločajo naj delovne skupine

Pravilna pot Jelovice — veliko pohvalnih besed — pisanje Glasa in Delavske Enotnosti

O stabilizacijskih prizadevanjih, o dograjevanju sistema samoupravnega sporazumevanja, o delitvi dohodka in sredstvih za osebne dohodke je bilo v preteklih mesecih izredno veliko govora tako na najvišjih zveznih, republiških ravneh, institucijah. Tudi v občinah in podjetjih so o tem razpravljali. Koliko pa je teh teoretičnih razprav prešlo tudi v prakso in kako se uveljavljajo dobre strani pa je potrebno seveda sedaj ugotavljati. Republiški svet zveze sindikatov Slovenije je zato sklenil obiskati več delovnih organizacij in se tako prepričati o pravilnosti zastavljenih poti. Generalna sekretarka RS ZSS Ivanka Vrhovčak je pred časom obiskala s tem namenom več kolektivov, med drugim tudi Jelovico.

delali že precej prej, preden se je začela široka zasnovana akcija zoper pomanjkljivosti v našem ekonomskem sistemu. Naredili so si ga zaradi slabosti v lastni hiši. Zdaj imajo precej naskoka pri uresničevanju stabilizacijskih ciljev. Junija so za 12 odstotkov pocenili pohištvo. To jim je uspelo zaradi boljše organizacije dela in bolj racionalne uporabe lesa. Na tem področju pa prav sedaj pričakujejo še večji uspeh.

DELAVSKA ENOTNOST

Objektivno vzeto Jelovica je v takem položaju, ko se že kažejo rezultati povezovanja v SOZD gorenjske lesnopredelovalne industrije in gozdarstva, saj zdaj dobivajo dovolj domačih surovin, to pa pomeni za do-

Sestanka so se poleg nje udeležili še nekateri drugi predstavniki republiških sindikatov, predstavniki občinske organizacije sindikata ter seveda predstavniki Jelovice. S strani podjetja so se sestanka udeležili glavni direktor, predsednik konference sindikata, nekateri delegati konference. Ker je šlo predvsem za seznanitev generalne sekretarke o delu in težavah Jelovice je glavni direktor Kokelj uvodoma obširno razložil celoviti položaj Jelovice v sedanjem obdobju. O tem smo v prejšnji številki že poročali in sicer na prvi strani v obliki intervjuja z direktorjem, tako da o tem tokrat ne bi pisali. Zato morda le dva odlomka iz zapisa »Glasa« in »Delavske Enotnosti«, časopisov katerih novinarja sta prisostvovala seji.

GLAS

Direktor Tine Kokelj pa je obširno in nazorno odgovoril na vprašanje o vključevanju Jelovice v stabilizacijo. Povedal je, da so stabilizacijski program iz-

brih 70 milijonov dinarjev manj uvoza na leto. V sodelovanju z nemškim partnerjem je Kovinoplastika Lož osvojila proizvodnjo okovja, kar spet pomeni devizni prihranek skoraj milijon dinarjev. Nova tehnologija, ki jo uvajajo in ki jih je skupaj z opremo veljala milijonov mark, pa jim bo omogočila ne le povečano storilnost, ampak obenem tudi uporabo cenejših materialov. Na kratko — to je njihova nadvse donosna in koristna, zato pa tudi stabilizacijsko usmerjena investicija.

Ker »delajo red pri sebi« in so rezultati teh prizadevanj očitni, toliko bolj glasno poudarjajo, naj bi enako odgovorno ravnali tudi na vseh drugih ravneh družbene organiziranosti. Naši družbeni skupnosti, konkretno republiko, zamerijo, da zanje ne velja znižanje prometnega davka za tisti čas, dokler niso bili sprejeti ustrezni zvezni predpisi. Med resnejšimi za-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ze februarja, na prvi konferenci delegatov osnovnih organizacij sindikata Jelovice je bilo opaziti, da bo tokratna »garnitura« delegatov svoje delo zastavila precej drugače. Naloge, ki so si jih zadali, so se namreč predvsem nanašale na dejavnost v samem podjetju in manj na povsem sindikalne probleme. Tako so vseskozi sodelovali pri vseh pomembnih odločitvah, ki jih je bilo potrebno sprejeti v okviru Jelovice v letošnjem gospodarsko težkem letu. Stabilizacija, akcijski program, naloge s področja izpolnjevanja letnega načrta in drugo, pri vsem je tudi sindikat sodeloval in prispeval svoj delež.

Zgodovinska vloga sindikata, ki je dolga leta moral vso svojo dejavnost usmerjati v borbo za pravice delavcev je torej v socialistični Jugoslaviji dobila povsem drugačno vsebino. Sedaj ni več potrebno razpravljati o tem koliki del ustvarjenega dohodka bodo dobili delavci, koliki pa kapitalist, sedaj je potrebno govoriti le o tem, da je potrebno izvesti delitev dohodka po vloženem delu. Delavčeva zavest je druga taka snov, ki jo je potrebno oblikovati, saj je prav od te zavesti največkrat odvisen končni uspeh

Nova pot

celotnega podjetja. Torej delovna disciplina, pa naj bo govora o čim večji produktivnosti ali pa tudi o najbolj osnovni obliki — nedisciplini na delovnem mestu oziroma ob njem — je še kako pomembna in zato je tudi sedanja konferenca sindikata našla pravilno pot v odpravljanju pravne nepravilnosti na tem področju.

Ceprav morda le droben in tudi za mnoge neznan primer takšnega spreminjanja zavesti, ki pa je vsekakor vzpodbuden in kar se da pozitiven, je primer letošnje akcije — ozimnice. Ob tehtanju mnenj ali narediti za del denarja, ki ostane od pobrane članarine izlet in ki se ga običajno udeleži manjši del članov kolektiva, ali pa ta denar prispevati k nakupu ozimnice je bilo veliko mnenj »za« in »proti«. Prevladovalo pa je trdno stališče konference, ki je tudi v tem primeru potrdila svojo vlogo in pravilno pot, denar je šel za nakup ozimnice. Ta pot, ki je nova, pa bo vsekakor prinesla še druge kvalitete, ki bodo vedno bolj plod pozitivnega gledanja delavcev na dogajanja v kolektivu in družbi.

J. Čadež

Velik prihranek

Največkrat se v podjetju pogovarja in obravnava delo prodajne službe, kjer je običajno tudi najbolj videna uspešnost podjetja. Vendar pa se tako dela precejšnja krivica drugi službi, to je nabavno-uvodni, katere delež v dejavnosti podjetja prav gotovo ni nič manjši kot prodajne. Ker bo marsikdo ugovarjal, bo prispevek o tej službi potrditiv zgornje trditve, istočasno pa tudi priznanje 12 zaposlenim.

Svoje delovne prostore ima nabavno-uvodna služba ob vhodu v Jelovico v lični montažni hišici. Večina zaposlenih dela v tej službi več kot 10 let, kar je po besedah vodje te službe Jožeta Berganta, mimogrede — on je med tistimi ki so najmanj časa tu zaposleni — pogoj za uspešno delo. Kajti poznavanje tržišča in poslovnih partnerjev je dostikrat izredno važno. To pa se doseže le z večletnim delom, ki prinaša bogate izkušnje.

Posebno letos je to precej opazno, saj je v akcijskem programu Jelovice nabavno-uvodna služba prispevala največji delež. S prizadevanjem vseh zaposlenih je namreč uspelo v dogovarjanju s prodajalci surovin in reprodukcijskega materiala prihraniti Jelovici v letošnjem letu okrog 200 starih milijonov dinarjev. In kako? To področje nabave je namreč najbolj nestabilno glede cen in te se tudi stalno spreminjajo. Le z dobrim poznavanjem razmer na trgu in deloma tudi poslovnih partnerjev se lahko dosega za podjetje najugodnejše nabavne cene. Ob letošnji akciji stabilizacije v Jelovici je uspelo delavcem nabavne službe doseči z dogovori precejšnja znižanja kupljenih surovin, kar je skupaj prineslo prej omenjeni prihranek. Če pa bi delali kampanjsko, pa bi namesto nižjih cen plačali za surovine od 5 do 10 % več, kar bi ob letni porabi 20 starih milijard dinarjev zanje pomenilo izredno veliko. — Koliko večji pa bi bil denarno ta izdatek

pa je tudi kaj lahko izračunati.

Morda še nekaj števil, ki so širšemu krogu delavcev nepoznane. Več kot 60 odstotkov vsega dohodka podjetja se porabi za nabavo. Skoraj vsa vrednost direktnih stroškov izdelka je na materialu za delo in sicer kar 90 %, le 10 % direktnih stroškov pa gre za osebne dohode delavcem. V teh 90 % je les udeležen s polovico, 25 % vrednosti predstavlja okovje, 15—20 % pa premazna sred-

Jože Bergant

stva. Ostalo pa gre za druge repromateriale. Prav znižanje teh direktnih stroškov je bilo torej upravičeno v akcijskem programu zapisano na najbolj vidnem mestu, saj lahko prinese tudi največji prihranek. Kot trdi tovariš Bergant, bo še ta mesec prihranila ta služba nadaljnjih 60 starih milijonov, ko bo v Koprju kupila

za Jelovico les, ki je za sedanjega lastnika nekurantno blago, Jelovica pa ga bo lahko s pridom uporabila. Veliki prihranki pa so tudi v direktnem uvozu, kar je precejšnja prednost za Jelovico, ki ima to dovoljenje. Če bi uvažali preko specializirane trgovske organizacije, bi bilo potrebno za vsako blago plačati najmanj 3 % provizije, največkrat pa več, in tudi tu bi potem odšteli na leto več kot 200 starih milijonov dinarjev za tako posredovanje uvoza.

— Tovariš Bergant. Veliko smo govorili o prihrankih pri nakupu surovin na domačem trgu. Kako pa je sedaj z uvozom?

»Zaradi ukrepov — omejitve uvoza smo bili prisiljeni lanski uvoz, ki je bil 7 starih milijard dinarjev krepko skriti na res najnujnejše materiale. Samo pri lesu je izredno veliko, saj smo bili prejšnja leta med največjimi uvozniki, letos pa ga razen v začetku leta, ko še ni veljala odredba, ne bomo skoraj nič več uvozili. Tu je precejšnja zasluga SOZD GLG, ki je že pokazal svoje prednosti (in osebno tudi menim, da bo potrebno njegovo moč v naslednjem obdobju še krepiti), saj so članice SOZD priskočile na pomoč tako z rezanim lesom kot s hlodovino. Ker pa smo precej porabili tudi zalogo bo potrebno v zadnjih mesecih letos še precej napora, da bomo lahko vseskozi obratovali brez težav, to je brez pomanjkanja lesa.

Težave bodo z uvozom okovja, tistega, ki ga pri nas še ne izdeluje nobena tovarna. Kot je znano smo 90 odstotkov potreb pokrili z okovjem Kovinoplastike Lož, s katero tesno sodelujemo, za izvoz stavbnega pohištva pa na željo kupcev v tujini potrebujemo še nekaj uvoženega okovja in težave so precejšnje. Tudi pri premaznih sredstvih ni dosti bolje, saj nobena domača tovarna ne izdeluje ustreznih in brez uvoza ne gre. Če naštejemo še ostalo, predvsem rezervne de-

le, investicijsko opremo, potem je jasno, da naša služba ne bo imela lahkega dela.

— Pa so težave pri nabavi surovin edine, ki vas tarejo?

»Zal ne. Precejšen problem je pomanjkanje ustreznih skladiščnih prostorov, kar onemogoča zagotoviti podjetju vsaj minimalne zaloge, to pa po drugi strani pomeni precejšnje negotovost za proizvodnjo. Zato bo potrebno v naslednjem obdobju ta problem ustrezno rešiti, saj je lahko škoda velika.

— Ker vaša služba mora misliti za naprej, me zanima, kakšno bo po vašem mnenju prihodnje leto?

»Če bi ocenjeval sedanja gibanja in trdnost stabilizacijskih ukrepov, ki se ne bodo kaj kmalu spremenili, je pričakovati da se bo to zapira-

nje uvoza nadaljevalo. Prav tako upam, da se tudi cene surovinam še nekaj časa ne bodo dvigale. Če pa bo inflacija le prehuda in če bo prišlo do morebitne devalvacije dinarja, pa se kaj lahko zgodi, da bo drugo leto prišlo do ponovnega zviševanja cen. Precej novih elementov bo v gospodarstvo prinesla plačana realizacija, postopek, ki bo zahteval od vsakega, da bo kupljeno blago tudi takoj plačal, saj bo podjetju upoštevano v dohodek le tisto, kar bo plačano ne pa ustvarjeno. Če bo Jelovica v ten gibanjih hotela obdržati svoje mesto v jugoslovanskem stavbnem pohištvi, bo morala posebej urediti svojo zunanjo plačilno bilanco. Ko bo dovolj izvažala, bo tudi rešeno vprašanje uvoza prepotrebni surovin.«

j. čadež

Odločajo naj delovne ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

devami, ki jih motijo, je tudi počasnost zvezne administracije pri reševanju uvoznih dovoljenj.

Če upoštevamo nadaljnja vprašanja, ki so zdaj brez odgovora in sankcij, naj omenimo, da v Jelovici ne razumejo, zakaj se jim kot izvoz ne šteje tudi prodaja blaga za devize, ki v njihovem primeru prinese tretjino vseh trdnih valut.

Takih »zakaj« in »kdo je odgovoren« je še veliko. Njihovi delegati jih bodo, ker drugače ne gre, postavili na »pravem mestu« in na »pravi način«, torej z zahtevo po spoštovanju sprejetih dogovorov in odgovornosti. Odgovornosti z vsemi posledicami, ne le ob posipanju s pepelom. Pravzaprav je taka tudi edina prava pot.

Glavni direktor je resnično vsestransko prikazal napore podjetja za uresničitev akcijskega načrta, ki se ga je Jelovica lotila z vso resnostjo. Tovarišica Vrhovčakova je njegovo poročilo poslušala z zanimanjem, prav tako razpravo tovariša Franca Stražarja, ki je govoril o organiziranosti in dejavnosti sindikata.

Tovarišica Vrhovčakova je po tej celoviti podobi izrekla vrsto pohvalnih besed za delo v Jelovici, predvsem za kar se da pravilno usmeritev — to je iskanje rešitev znotraj delovne organizacije, ne pa zunaj nje v nekaterih administrativnih ukrepih. Pohvalila je tudi sedanji način stimuliranja delavcev in sploh sistem delitve osebnih dohodkov. Mnenja pa je, da bi sedanji sistem gibljivega dela osebnega dohodka kazalo še nekoliko spremeniti in to tako da se mu doda nova kvaliteta. O tem naj bi namreč odločali delavci v delovnih skupinah, ki najbolj poznajo prizadevanja posameznikov in bi ta stimulativen del tudi resnično pripadel tistim, ki ga najbolj zaslužijo. To pa pomeni, da bi bili delavci po vsem tem še kako zainteresirani za delo in boljše storilnost, saj bi sami odločali o svojem dohodku. S tem pa bi imela korist celotna delovna organizacija.

Nasploh pa lahko rečemo, da je sestanek minil v prijetnem vzdušju, saj se je takoj pokazalo, da je Jelovica kolektiv, ki ima jasno začrtano pot razvoja, da ne potrebuje nekaterih načelnih napotkov za pravilno usmeritev, tisto globalno seveda. Je pa v Sloveniji še precej podjetij, ki jim ta pot ni jasna, zato so taki obiski dostikrat še kako potrebni in dobrodošli. Gostje pa bodo seveda dobrodošli vselej tudi v Jelovici, saj gre za koristno izmenjavo mnenj in tudi izkušenj.

j. č.

Prostori nabavne službe

Predstavljamo vam obrat Kranj

Majhni pa pridni

Obrat Kranj se je pridružil Jelovici šele leta 1970. Vsa leta po osvoboditvi do te pridružitve je takratna »Roleta« bilo podjetje, ki je izdelovalo celo vrsto stvari, največ pa senčil in rolet. Zaposlovala je »Roleta« že več kot 100 delavcev, ko pa se je za nekaj let združila v »LIK« z lesno industrijo v Predvoru, je to število zaposlenih narastlo že na več kot 250. Danes pa je število precej manjše, le okrog 70 jih je vseh, pa kljub temu ne moremo reči, da delajo manj. Nasprotno, svoje prizadevanje so s strogo delitvijo proizvodnega programa, ki je v Jelovici, krepko vnovčili z vsako leto večjo proizvodnjo. Čeprav utesnjeni na ozkem zemljišču, moramo priznati, da vedno naredijo toliko kot le morejo, kot jim namreč razmere dovoljujejo. Torej trditve »Majhni pa pridni« še kako drži.

Seveda je njihova dolgotrajna želja povečanje sedanjih prostorov, pa že dolga leta zaman upajo na ugodne rešitve, dovoljenja ni in ni in tudi vprašanje je če bo kdaj. Edino kar so mogli narediti v teh nemogočih razmerah je posodobljanje v okviru starih zidov, novi stroji, nova tehnologija (kolikor jo je mogoče ob njihovem proizvodnem programu). V zadnjih letih pa so poleg tega dobili tudi svojo menzo. To

ki ga pa dobimo največkrat ni dovolj kakovosten in če ga pa še primanjkuje je težav toliko več. Seveda se vse to pozna pri izdelkih, ki so slabši in še manj naredimo, kot bi lahko. Urediti ti dve stvari, bi pomenilo izpolniti želje vseh 70 zaposlenih v tem obratu. Čeprav vemo, da se obrat tu le ne bo mogel širiti, pa vsi delavci menijo, da bi

Franc Tičar

ta obrat moral ostati, saj so skoraj vsi iz Kranja in bližnje okolice in imajo tako najlažji prihod na delo. Pa tudi njihovi zakonci delajo vsi v Kranju, tako da je prihod in odhod z dela toliko lažji, tudi če je delavec izven Kranja. Vprašanje lesa pa bo nedvomno potrebno rešiti, kar pa ni tako enostavno saj vemo, da je precej težav v Jelovici posebej sedaj, ko ni več uvoza.

Precejšen problem našega obrata je tudi disciplina, kar je naša najpomembnejša točka v stabilizacijskem programu. Precej smo jo že izboljšali, in zato upam, da v prihodnje težav ne bo več. Precej pa bodo pri stabilizacijskem načrtu prinesli normativi, ki so bili letos pri »Rolo omaricah« enkrat že znižani (za 15 odstotkov), verjetno pa bodo še enkrat.«

PREMAL ODENARJA

Puzin Drago je predsednik osnovne organizacije sindikata na obratu.

Pogovarjala sva se torej o dejavnosti osnovne organizacije.

Pripovedoval mi je o tem, da je njihova osnovna organizacija po večletnem premoru letos precej delala, predvsem pri akcijskem programu, kjer je bila disciplina najbolj pereča in so morali enega delavca celo odsloviti iz podjetja. Tudi seje so prestavili v popoldanske ure, to pa je precej zmanjšalo aktivnost v sindikatu kar je nekje tudi razumljivo, saj vsakdo rad odide čim prej domov. V akcijah, ki jih je vodil sindikat OZD Jelovica, so sodelovali tudi oni. Vendar pa pravi, da je precejšen problem njihove organizacije pomanjkanje denarja, saj jim ga za dejavnosti praktično ne ostane do-

sti. Le 40 starih tisočakov se namreč zbere mesečno od članarine. Tako so na primer letos želeli delavci sodelovati v akciji občinskega sindikalnega sveta »Vsi občani znajo plavati« in se jih je 15 tudi prijavilo, vendar je bilo potrebno prispevati 150 dinarjev za vsakega, tega denarja pa ni bilo in akcija je v obratu propadla. Tudi »Delavsko enotnost« so hoteli naročiti za čimveč članov, pa so zopet morali upoštevati pomanjkanje denarja. Imeli so sicer letos izlet — v Logarsko dolino — za katerega je vsak delavec prispeval po 50 din, to pa je bilo v glavnem vse. Med športnimi aktivnostmi pa velja omeniti še kegljače, ki so začeli s treningi, se uvrstili (dva) v ekipo za Lesariado, ker pa je bilo potrebno hoditi na trening v Skofjo Loko so tudi ti kmalu izgubili voljo. Težava teh obratov kot tudi njihovega je namreč v tem, da so ločeni od matičnega podjetja in le težko sledijo vsem akcijam v okviru celotne Jelovice.

MLADI NAS PREMALO SPOSTUJEJO

To je povedal takoj na začetku Stane Draksler, drugače doma iz Senčurja na obratu pa delavec na stiskalnici za polkna. 18. let je namreč zaposlen na tem obratu, vendar pravi, da so bile v zadnjem času najpogostejše težave z mladimi, ker premalo spoštujejo ukaze predpostavljenih. On pravi, je dal drugačno »šolo« v svoji mladosti in sedanje ponašanje se mu ne zdi najboljšo. Mojstri so namreč dobri in mladi se res ne bi smeli pritoževati. Pritožuje pa se tudi, kot ostali, zaradi neredne dobave lesa in tudi njegove kakovosti. Seveda je pogovor nanesel tudi na plačo, za katero pa meni, da tudi ni najboljša, posebej če plačo delavca v lesni industriji primerja z plačo delavca v kovinski ali kateri drugi. Meni pa, da bi bil njihov dohodek verjetno večji, če bi bila preskrba z lesom boljša.

Obrat Kranj — detajl iz proizvodnje

ZADOVOLJNA Z DELOM

To je trditve Pavle Arnez, delavke doma iz Senčurja. Zaradi slabega zdravja Pavla dela le 4 ure na dan, kar se seveda močno pozna tudi pri njenem osebnem dohodku. Ta je precej nizek in to je edina pripomba, ki jo ima. Drugače pa je zadovoljna z delom in tudi ostalimi pogoji. Posebej pa je zadovoljna s pozornostjo, ki jo je bila letos že drugič zapored deležna oziroma z odločitvijo, da jo Jelovica pošlje na brezplačen dopust v Gozd Martuljšk. Pravi, da ji je ta dopust še kako koristil, saj se je resnično spočila, predvsem pa je koristila za njeno zdravje svež zrak. Ta ji je dobrodošel še toliko bolj, ker na obratu dela v bližini lakirnice in je zrak izredno slab.

POPOLDNE KUJAR

Stefan Fabijan je med tistimi, ki so najdalj na obratu. Kar 24 let že dela tu. Ko sem obiskal popoldansko izmeno je pravkar kupal malico, kar me je seveda presenetilo. Pojasnil mi je, da je to njihov dogovor, in da on kot izme-

novodja kuha zato, ker bi drugače izgubili preveč ur, če bi kupal malice delavec iz proizvodnje. Torej varčevanje. Pravi da so delavci z malicami včasih zadovoljni včasih ne, vendar pojedjo pa le vsi. Čeprav je Stefan na delovnem mestu izmenovodje, že več kot 10 let, pa nikdar uradno to ni bil ampak je ves ta čas inštruktor. Meni, da bi se to moralo urediti. Kot vodja izmene, skrbi predvsem za nemoteno delo predvsem pa je naloga popoldanske izmene pripraviti delo za naslednji dan, ker je le na ta način mogoče nemoten potek proizvodnje. Popoldne dela le manjše število delavcev, vendar te izmene zaradi prej omenjenega ne morejo ukiniti. Tudi on ima težave z nedisciplino in kakovostjo lesa. Predvsem se pritožuje na mlajše delavce, ki nikakor nočejo spoštovati ukaze oziroma navodila starejših.

To je kratek zapis o obratu Kranj. Ker je to skromen kolektiv, ki ne zahteva mnogo je tudi zapis malo krajši. Pa drugič več, saj so prijazni in verjetno bodo vedno pripravljene na pogovor.

J. Cadež

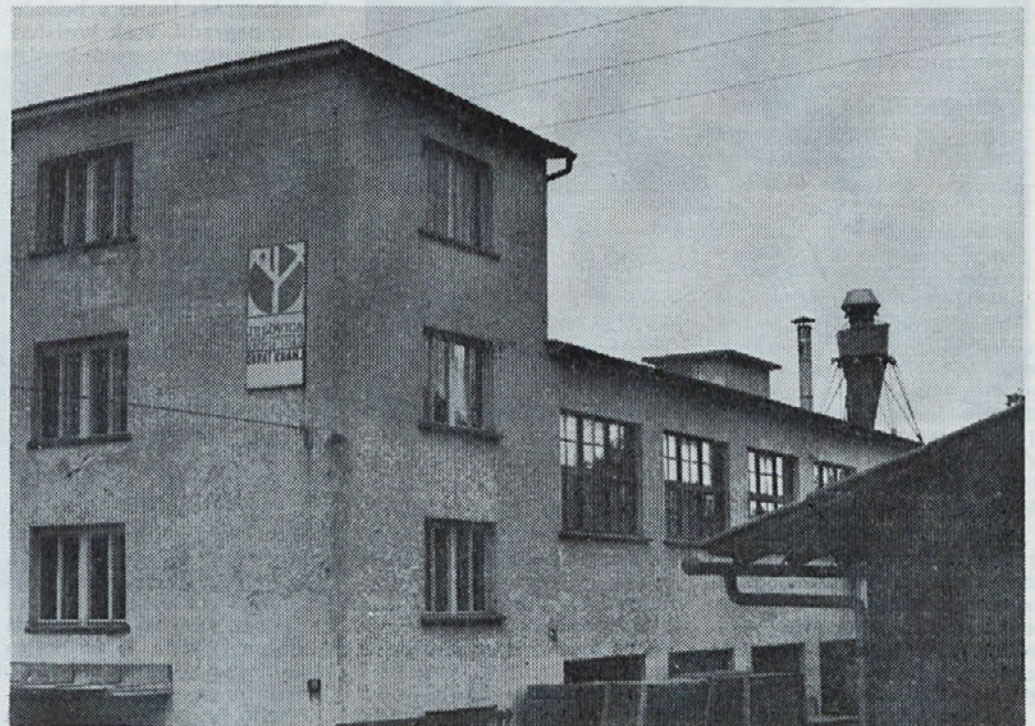
Drago Puzin

pa je vse. In kako se počutijo in kakšno je njihovo delo?

Moj prvi sogovornik je bil obratovodja Franc Tičar, ki je že od 1963 leta zaposlen na tem obratu in lahko rečemo, da kar nekako živi z njegovim razvojem in seveda tudi dobro pozna vse razmere. Torej sogovornik, ki mi lahko veliko pove.

PREMALO LESA IN PROSTORA

»Da je premalo prostora, sem se že kar navadil« pravi obratovodja Franc, »to je namreč že kar nekakšna značilnost obrata. Ne morem pa se navaditi na nekatere druge težave, ki jih niti ne bi bilo treba, med njimi je večkratno pomanjkanje lesa, ki nam otežuje proizvodnjo. Ta les,

Obrat Kranj

Združili smo prijetno s koristnim

Ze po tradiciji smo tudi letos organizirali izlet in v program izleta vključili ogled večjih lesnih podjetij. Tokrat je bil na vrsti »Novoles« iz Novega mesta. Torej združujemo prijetno s koristnim.

Rahel dež v zgodnjih jutranjih urah je naznanjal ne preveč lep dan, toda to nas ni prav nič motilo. Približno ob osmi uri smo se z udobnim avtobusom pripeljali v Stražo pri Novem mestu, kjer ima »Novoles« svoj sedež in glavne obrate. Po zajtrku v skromnem, toda prijetnem gostišču poleg tovarne je bil na vrsti ogled te znane tovarne poslovnega in stilnega pohištva.

Po uvodnih besedah mladega vodiča je slučajnost naše sicer v naprej najavljene ekskurzije nanesla, da smo prišli ravno na solidarnostno soboto, ki so jo sami organizirali za izravnavanje težav v sami tovarni. To solidarnostno soboto so speljali na zanimiv in svojevrsten način. Delo v proizvodnji je teklo normalno kot vse druge dneve, le vsi (?) delavci iz uprave (skupnih služb) pa so po grupah fizično delali na dvorišču tovarne in urejali okolico. Ena od teh grup se je lotila izkopa temeljev za nov prizidek lakirnice... Da je to res je bilo tudi videti in ugotoviti

varnah (tudi pri nas), da odpadni, nekurantni material in sestavni deli, ki so prehiteli proizvodnjo, zavzemajo preveč proizvodnega prostora.

Ogled same proizvodnje je bil zanimiv in vsak je videl kaj novega. Zanimivo je bilo opazovati kako s preprostim lepljenjem okraskov obogatijo zunanost pohištva. Svojevrsten morda malce neprijeten občutek smo dobili v oddelku za tapeciranje foteljev in kavčev. Po mehkem in globokem ugrezu, ko se vsedemo na kavč ali fotelj zvečer doma pred televizor, imaš občutek, da sediš na bogatih materialih. Tu smo pa videli, da je vse tisto, kar je pod spretno napetim žametom en sam kos penaste gume. Čeprav je šlo tu za stilno pohištvo, kakšnih vzmeti ali žime ni bilo videti, smo pač v 20. stoletju.

Cas (program izleta) nas je že začel priganjati in s prijetnimi vtisi smo zapustili tovarno »Novoles«, kajti Stubičke toplice, kjer smo imeli ob 13. uri naročeno kosilo so bile še daleč. Sorazmerno dolgo pot nam je ves čas krajšal prijeten glas harmonike, ki je bila ves čas v dobro izurjenih rokah Toneta iz Možjance.

Po kratkem postanku v kraju Klanjec, smo skoraj do minute točno prispeli v Stubičke toplice na kosilo. Servi-

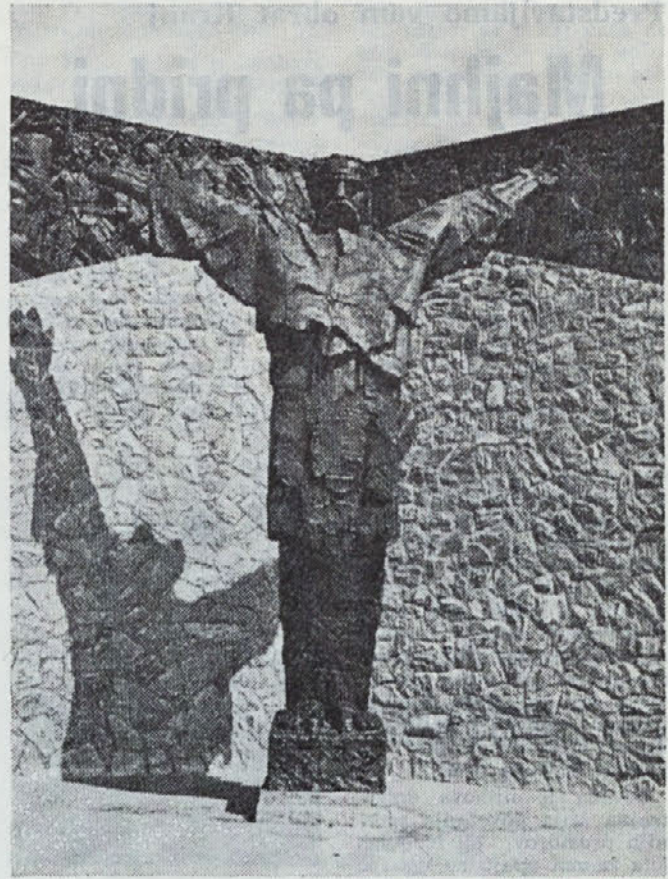
kopanje v bazenu z zdravilno vodo. Za vse to smo imeli na voljo nekaj več kot dve uri. Nekateri bolj vmeti za kopanje so skoraj ves ta čas izkoristili za kopanje, drugi pa za ogled teh zgodovinskih zanimivosti iz 16. stoletja.

Vse je bilo lepo in zanimivo, tudi vreme nam je kar prizanašalo, saj je po jutranjem rahlem dežju tu pa tam že pokukalo sicer še blede sonce in nam vzdušje še bolj pestrilo. Nevede na pregovor, da je treba oditi (če hočeš, da ti ostane v lepem spominu) takrat, ko je najlepše, smo tudi mi krenili po lepi vijugasti cesti nazaj proti Kumrovcu, ki je bil tudi v programu našega izleta.

Ze nekaj kilometrov pred Kumrovcem so nekateri že opazili znani spominski dom borcev in mladine, ki je nekaj metrov nad cesto in bdi nad samim Kumrovcem in rojstno hišo tov. Tita. Seveda je bila naša pot prav tja. Ogle dali smo si dom in v kinodvorani še dva kratka filma o potovanju tov. Tita v nekatere afriške države.

Kot vse drugo ta dan je bilo tudi v Kumrovcu za slehernega od nas vse zanimivo in novo. Marsikdo je bil prvič tu in za takega je to še posebno doživetje.

Zasluzeno večerjo so nam pripravili v Kamniku, v restavraciji »Planinka«. Obilen obrok po dokaj zmerni ceni nam je potešil lačne želodce. Tudi dobra kapljica je osvežila že precej suho grlo. Ob zvokih harmonike Toneta

Spomenik Matiji Gubcu

Jagodica iz Možjance — v šoli so ga nekateri klicali kar radio Možjanca, smo se tudi veselo zavrteli.

Čas prijetne zabave, debate in seveda tudi plesa je minoval z astronomsko naglico. Vsi prijetno razpoloženi in že morda malo v »ročicah«, smo

se dostojno poslovili od strežnega osebja v restavraciji in odšli z obljubo, da se še vidimo.

Avtobus je že krenil proti domu in kmalu so prvi že izstopili. Drug drugemu smo zaželeli lahko noč in drugo leto na svidenje na izletu 1976...

Tone Zupan

Gubčeva lipa

po zunanosti vodiča, za kar pa se je iznajdljivo opravičil.

Prva pot je bila v proizvodnjo stilnega pohištva. Tu izdelujejo predvsem spalnice, pa tudi drugo kosovno pohištvo je bilo moč videti. Ze po prvih korakih po sicer na videz velikih delovnih prostorih, smo dobili občutek, da so še vedno pretesni in da je tako kot v mnogih lesnih to-

ranje kosila, čigar kvaliteta (pa tudi količina) bi bila za ta denar lahko dosti boljša, je bilo za naše gorenjske pojme več kot super hitro. V slabih 15. minutah smo bili že vsi po kosilu, sicer smo pa še malo posedeli.

Po programu izleta je bil tu predviden ogled spomenika Matiji Gubcu, muzej kmečkih uporov, Gubčeva lipa in pa

Start za inovacije

Čas je, da prenehamo o inovacijah le govoriti, ampak je potrebno pristopiti k delu

V prejšnjih številkah glasila smo že precej govorili o inovacijah, tehničnih izboljšavah in novatorstvu. Sprejet je bil tudi pravilnik, na podlagi katerega bomo v bodoče lahko nagradili vsak koristen predlog, izboljšavo itd. Vsi vemo, da je bilo vsa ta leta narejenih veliko izboljšav ter danih precej koristnih predlogov, vendar nismo našli prave poti, da bi predlagateljem dali ustrezno priznanje ali nagrado, ki bi te ljudi stimulirala k nadaljnjemu razmišljanju za izboljšanje obstoječega stanja. Zavedajmo se, da ga ni delovnega postopka, kjer se določena stvar ne da izboljšati.

Po pravilniku bo simbolično nagrajena vsaka smiselna ideja, pa četudi jo ne bomo mogli uporabiti. Tiste zadeve, katere bodo uporabljene, bodo pa posebej nagrajene.

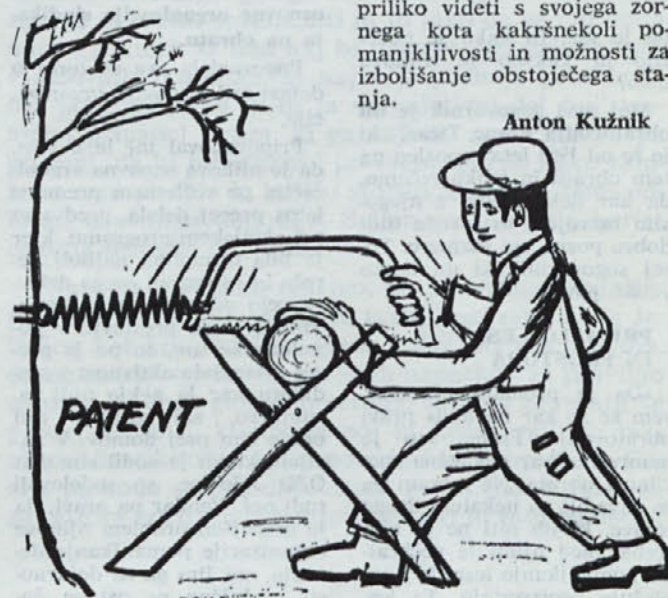
Nihče naj pri tem sebe ne podcenjuje in naj ne misli, da je premalo pameten, da bi lahko sodeloval s svojimi predlogi. Dolgoletno delo na določenem delu je najboljša šola in vpogled na nepravilnosti in pomanjkljivo organizacijo. V nadaljevanju bom naštel samo nekaj področij in nakazal smeri, s katerimi bi

hotel spodbuditi delavce k razmišljanju, pri čemer naj bo vsakemu jasno, da bo z idejo pomagal sebi in kolektivu. Pri tem pa bodo imele prednost predvsem take ideje in rešitve, katere se dajo realizirati v kratkem času, brez posebnih investicij in večjih stroškov. Takih stvari pa je veliko predvsem na področju organizacije dela oz. prilago-

ditve dela delavcu, prihranku energije in materiala, mehaniziranje ročnih del, organiziranje sedečih del, izboljšanje kvalitete, zmanjšanje delovne sile, zmanjšanje fizičnega navora, poenostavljanje tehnologije, koristna uporaba izmeta, zmanjšanje režijske, boljše rešitve detajlov v notranjem transportu, zamenjava uvoženih materialov z domačimi itd.

Opozorim naj še na to, da ne bodimo ozki — zaprti na svoje delovno mesto, ampak pogledjmo tudi k sosedu in sploh povsod, kjer imamo priliko videti s svojega zornega kota kakršnekoli pomanjkljivosti in možnosti za izboljšanje obstoječega stanja.

Anton Kužnik

Tovarna iverice v Medvodah?

Ze ob podpisu samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD GLG je bila med skupnimi cilji napisana izgradnja tovarne ivernih plošč na Gorenjskem. O tej tovarni je bilo že večkrat govora na seji delavskega sveta GLG in tudi drugje, vendar je vselej prevladovalo trezno mišljenje, to se s to investicijo ne sme prehiteti. Preučiti je potrebno vse okoliščine in pogoje.

Tudi na zadnji seji delavskega sveta GLG so razpravljali o tej tovarni. Tokrat je predsednik kolegijskega poslovnega organa seznanil delegate s ponudbo avstrijskega proizvajalca plošč o prodaji strojne opreme in sofinanciranju tovarne ivernih plošč na Gorenjskem. Avstrijci bi torej sodelovali z 49 odstotka od skupne vrednosti naložbe, kar je ugodno.

Tokrat izgleda, je ideja o postavitvi Gorenjske tovarne ivernih plošč najbližje k uresničitvi.

Tovarna naj bi stala v bližini tovarne Celuloze Medvođe in to zaradi tega, ker bi tako najlažje dovažali les. Precej bi ga dobili tudi iz te tovarne (odpadke), drugače pa bi bil zaradi bližine železniške proge tudi prevoz od drugje precej enostaven. Po sedanjih izračunih bi ta tovarna ivernih plošč naredila letno 45.000 m³ plošč, za kar bi potrebovali 65.000 m³ lesa in odpadkov. Surovino pa pokrivalo Gozdna gospodarstva in lesna predelava. Stroški izgradnje tovarne bi bili po sedanjih izračunih okrog 16 starih milijard, vendar lahko pričakujemo, da bo investicija dražja (stalne dražitve). Pa kljub temu je ponudba iz Av-

strije vredna premisleka, saj so po dosedanjih razpravah skoraj vse ostale možnosti najmanj sprejemljive. Posebno glede prevoza je lokacija Medvođe zelo ugodna.

Delavski svet je zato sklenil, da naj tovariš Tolar obišče tovarnarja v Avstriji in se pogovori o vseh podrobnostih. S tako celovito informa-

cijo pa bi potem lahko začeli razpravo na vseh ravneh. Na to pa bo potrebno biti dobro pripravljen, saj bo cela vrsta ovir, predvsem jih bodo postavljali sedanji graditelji tovarne ivernih plošč, pa tudi nekateri drugi. Vendar pa bi po mnenju vseh lahko uspeli, saj sta ponudba in načrt zelo realna. To potrjuje tudi podatek, da so ocene surovinske osnove kazale na 120.000 kubičnih metrov lesa in lesnih ostankov. V projektu pa so porabo surovine zaradi si-

gurnosti naložbe zmanjšali za polovico, da je ocena kar najbolj gotova. Po debati na seji delavskega sveta sodeč — bi lahko zaključili — da bo odločitev, tovarna iveric pri GLG da ali ne, padla že letos. Če bo obisk v Avstriji pokazal, da je ponudba res vsestransko sprejemljiva, potem boste delavci že letos odločali o prvi veliki skupni naložbi SOZD Gorenjska lesna gospodarstva.

J. Čadež

Eksotični les tudi za GLG?

Pred leti je Slovenijales z investiranjem v Centralno afriški republiko naših državi zagotovila redno dobavo eksotičnega lesa, ki ga naša industrija potrebuje za izdelavo kakovostnih furnirjev.

Sodelovanje med obema državama se je precej razvilo in podjetje v Afriki — Slovenija Bois — kot se imenuje, je v teh letih že dosegla dobre poslovne uspehe. Po pogodbi med obema državama, pa se mora takratni sporazum sedaj razširiti, kar pa pomeni nova vlaganja v infrastrukturo, predelavo in drugo. Slovenijales nima dovolj svojega kapitala, zato je primoran, če noče prekiniti s koriščenjem lesa iz Centralno afriške republike, poiskati partnerje, ki bi mu pomagali s skupnim naložbami. Z GLG to podjetje že dolgo tesno sodeluje in

zato so ponudili podjetjem gorenjskega SOZD, naj zberejo 100.000 ameriških dolarjev za sovlaganje, kar bi pomenilo istočasno pravico do porabe teh lesov iz Afrike. Ker to ni velik denar in ker bi ga zbrale skupaj vse članice GLG in ker je ta les vedno bolj pomemben in iskan tudi v GLG, je delavski svet pooblastil tov. Tolarja, da se pogovarja s Slovenijalesom o vseh pogojih take skupne naložbe.

Ko bodo znane vse podrobnosti, bi o njih najprej razpravljali kolegijski poslovodni organ, potem pa še delavski svet, nato pa dokončno odločali samoupravljajci po delovnih organizacijah, TOZD. To pomeni, da bi se pristopilo k investiranju po temeljiti proučitvi vseh koristi in pa tudi posledic.

J. Čadež

Seja delavskega sveta GLG

Sedaj pa javna razprava

Prve dni oktobra, točneje 3. 10., je bila na Bledu seja delavskega sveta SOZD Gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske. Dnevni red je bil obsežen in tudi pester. Poleg sprememb samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD in predlogu statuta je bilo govora tudi o izvajanju programa skupnih služb, o periodičnem obračunu za prvo polletje ter drugem.

Najbolj živa razprava in zato tudi najdaljša je bila o predlogu sprememb samoupravnega sporazuma in o predlogu statuta SOZD. Oba dokumenta bosta šla namreč v javno razpravo, to pa pomeni, da je njun pomen izredno velik, saj mu morajo poleg delavskega sveta GLG svoj pečat dati tudi vsi zaposleni v 8. organizacijah združenega dela.

Ceprav je bilo lani ob podpisu samoupravnega sporazu-

ma o združitvi v SOZD precej dobro opredeljeno tudi vprašanje delitve dela v GLG, pa je tudi tokrat največ razpravljalcev imelo pripombe na 7. člen, kjer je govora prav o tem. V predlogu dopolnjene- ga sporazuma, je na zahtevo Gospodarskega sodišča vnešeno več novosti, tako tudi v členu o delitvi proizvodnje. Ker pravniško menda ni dovoljena beseda »nosilec proizvodnje«, je v novem pred-

logu povsod napisan proizvajalec tam, kjer naj bi bil nekdo nosilec proizvodnje. Delegati pa so sedaj upravičeno zahtevali, da se skoraj v vseh primerih tudi njihovo podjetje uvrsti med proizvajalce. Tako na primer povsod delajo zaboje in palete, kot proizvajalec pa je sedaj napisan »Zlit«. Tako je bilo napisano skoraj pri vseh točkah. Po res dolgi razpravi so se končno zedinili, naj velja okvirno samoupravni sporazum od lanj o delitvi programa, vendar bo točno opredelitev teksta za javno razpravo naredila posebna komisija. Po svoje pa bo k rešitvi problema prispeval tudi predsednik Gospodarskega sodišča dr. Polič, ki bo obiskal GLG, z namenom, da bi pomagal razrešiti prav ta vprašanja.

J. Čadež

Primerjalni rezultati

Težave, v katerih je z jugoslovanska lesna industrija, se niso izognile članic GLG. Končni polletni obračuni kažejo, da se tudi tu pojavljajo zaloge, da je prisotna nelikvidnost, težave so z obratnimi sredstvi in še bi lahko naštevali.

Samo nekaj podatkov. Celotni dohodek se je povečal v prvih šestih mesecih za 23 odstotkov, porabljena sredstva so se povečala za 34 %, družbeni proizvod za komaj 6 %, dohodek pa je padal in je bil manjši za 3 % kot v istem obdobju lani. Vzrokov je več, med drugim zmanjševanje obsega proizvodnje (LIP), cenena odprodaja zalog (JELOVICA), večji proizvodni in prodajni stroški (ALPLES), večja prodaja lesa kmetov, manjša pa iz družbenih gozdov (oba GG), manjši izvoz celuloze (CELULOZA Medvođe).

Če bi podrobno razčlenjevali, bi lahko dodali, da so razmere v lesni industriji še precej slabše kot so v povprečju, da pa so v obeh gozdnih gospodarstvih nekoliko boljše. Vsi podatki, ki jih je na seji delavskega sveta GLG po-

drobno razčlenil predsednik kolegijskega poslovodnega organa tov. Tolar, po mnenju delavskega sveta zahtevajo kar se da natančno izpolnjevanje v podjetjih sprejetih stabilizacijskih načrtov, saj je to edini način za resnično premostitev težav.

J. Čadež

Novi člani

Kolegijski poslovodni organ je z odhodom tov. Hočevarja, Repiča in Štera na druga delovna mesta moral doživeti spremembe. Delavski svet je na njihova mesta imenoval nove člane, in sicer na predlog podpisnic samoupravnega sporazuma.

Tako so novi člani kolegijskega poslovodnega organa Franc Bajt iz LIP, Stane Tonkli iz ZLIT in Jože Demšar iz ALPLESA. Vsi trije so izvoljeni do konca mandatne dobe sedanjih članov kolegijskega poslovodnega organa.

J. Čadež

S seje delavskega sveta GLG

Pohvala

»Ob priliki uspešno sklenjene gradnje objekta poslovnih prostorov oddelka Kontrole dohodkov SJZ v Ljubljani vam tovariš generalni direktor kakor tudi vsem delovnim ekipam, projektantom in ostalim vašim sodelavcem izrekamo toplo zahvalo za vso skrb, tovariško sodelovanje in razumevanje naših zahtev pri graditvi naše nove montažne upravne zgradbe.

Dolžni smo tudi prenesti izraze zadovoljstva in dobrega počutja naših delavcev, t.j. celotnega kolektiva, saj novi poslovni prostori nudijo primernejše pogoje za opravljanje dela in ugodnejše počutje nasploh, kar se odraža tudi pri samem delu.

Prosimo vas, da vsem omenjenim sodelavcem prenesete tovariške pozdrave z željo bogatenja celotnega kolektiva »Jelovica« z novimi delovnimi uspehi.«

Oddelek kontrole dohodkov
Skupnosti Jug. železnic, Ljubljana

Zdravstveno letovanje

Tako kot že vrsto let, smo tudi v letošnjem letu organizirali zdravstveno letovanje članov kolektiva. Po predlogih sindikalnih organizacij posameznih TOZD smo v sodelovanju z zdravstveno službo izbrali tiste člane kolektiva, ki jim po mnenju zdravstvene službe najbolj koristi.

Tako so letos letovali
v Počitniškem domu Pula naslednji člani kolektiva:

1. Melihen Antonija
2. Platiša Maks
3. Platiša Ivanka
4. Gramc Ludvik
5. Košir Franc
6. Korenčič Marija
7. Frelih Jože
8. Roblek Marija
9. Plestenjak Anton
10. Lukan Gregor
11. Tičar Francka
12. Hudobivnik Alojz
13. Seljak Franc
14. Stare Franc
15. Bence Jože
16. Krajnik Franc
17. Demšar Ivanka
18. Leben Anton
19. Ušeničnik Anica

V hotelu Alpe-Adrija na Rabu:

1. Balantič Stane

V Gozd Martuljku pa naslednji člani:

1. Glavač Marija
2. Mezek Marija
3. Kavčič Marija
4. Arnež Pavla
5. Bučan Marjan
6. Carman Rezka
7. Dolenc Jelka
8. Omahen Janez
9. Sankovič Franko
10. Kokelj Marija

Upamo, da so se izbrani člani kolektiva na letovanju prijetno počutili in odpočili.

Obenem pa naj vse ostale člane kolektiva, ki so bili predlagani za letovanje pa v letošnjem letu niso bili izbrani, obvestimo, da imajo vso možnost zdravstvenega letovanja v prihodnjem letu. Vsem kandidatom, ki so bili predlagani, pa ne izbrani, se tudi opravičujemo, ker jih nismo o tem pisмено obvestili.

Valerija Žakelj

Izrečeni ukrepi

Konec meseca septembra so zasedali odborji za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. Največ dela je seveda imel odbor TOZD stavbno pohištvo, saj je obravnaval kar 13 primerov.

Odbori so izrekli 11 delavcem ukrep, 5 delavcem pa zaradi pomanjkanja dokazov ukrep ni bil izrečen.

Ukrepi so bili izrečeni naslednjim delavcem:

Javni opomin:

Klemenčič Ivan, Miklavčič Janez, Osmanagič Izet, Stucin Franc, Jakirčević Miro in Plantan Jože.

Začasna razporeditev na drugo delovno mesto:

Tavčar Dušan in Subić Anica.

Prenehanje lastnosti delavca v združenem delu:

Špoljarič Veljko, Rozman Franc in Gartner Brane.

Vendar ukrepi še niso pravomočni, vsi prizadeti delavci imajo namreč pravico ugovora na pristojni delavski svet temeljne organizacije.

Odbori so pri izrekanju ukrepov upoštevali vse bistvene olajševalne okoliščine, kakor tudi obteževalne, ki pa so bile predvsem te, da se nekateri delavci obravnave niso hoteli udeležiti odnosno za obravnavo niti niso hoteli sprejeti vabila. Zato mislim, da je tak odnos takih delavcev do samoupravnih organov skrajno neodgovoren in da je to zopet kršitev delovnih obveznosti, kar ima za posledico izrečen hujši ukrep. Pravično kaj ne?

Pavlin Franc

Posnemajte jih!

V okviru solidarnostne akcije za pomoč občanom občine Škofja Loka, ki so utrpeli škodo zaradi neurja, so bili vključeni samo zaposleni delavci na območju občine Škofja Loka, tako da v to akcijo niso bili vključeni delavci obrata Kranj, Preddvor, Cerklje in delavci v poslovalnicah. Vendar delavci v poslovalnici Pula mislijo drugače in so nam poslali naslednje obvestilo:

»Obaveštvamo vas, da je zaposleno osebje poslovnice Pula poslije udržanog sastanka odlučilo, da se odrekne jednodnevne zarade u septembru mjesecu 1975. godine u korist fonda solidarnosti občine Škofja Loka, a zbog šteta nanesenih vremenskim nepogodama.«

Delavcem v poslovalnici Pula se v imenu uredništva za izkazano solidarnost iskreno zahvaljujemo z geslom »Živelo bratstvo i jedinstvo«.

Pavlin Franc

Zanimiva nogometna

SKUPNE SLUŽBE : INVESTICIJSKI ODD. 10:1 (2:1)

Petčlanski sestav investicijskega oddelka, ki ima v svoji sredi tudi predsednika IO osnovne sindikalne organizacije skupnih služb, je nekega dne začel približno takole debato: »Toliko je govora o koristnosti športne rekreacije, trim gor trim dol, v našem podjetju pa tako mrtvilo. Nobenih športnih srečanj med oddelki, TOZD-i itd. Kaj ko bi mi dali iniciativo in dober

vzglede? Ravno pet nas je, tako da lahko sestavimo ekipo za mali nogomet, nasprotnika pa v 1000-članskem kolektivu tako ne bo težko najti.« Ker so organizacijsko povezani v skupnih službah so predlagali, da se pomerijo s sekcijo skupnih služb. Določiti je bilo treba samo datum in izbrati igrišče. 18. septembra ob 14.30 sta se ekipi zbrali in če bi tekmo sodil sodnik, bi lahko zapisali, da so vsi komaj čakali sodnikovega zvižga. Pred kratkim opisom poteka tekme pa najprej nekaj statističnih podatkov.

Igralo se je 2-krat po 20 minut. Gledalcev v začetku nič, kasneje kakih deset. Vreme prijetno za igro, samo kasneje je igralce malo motila vročina.

Moštvi sta se predstavili v naslednjih postavah:

Investitorji:

Bevk Miloš, Mravlja Peter, Tičar Matjaž, Malovrh Janez, Sovinc Jože, Bokal Stane kot gost.

Skupne službe:

Vučkovič Drago, Medja Brane, Miklavc Ivan, Krmelj Rajko, Krajnik Gorazd.

Strelecil golov:

za »Skupne službe«: Medja 3, Vučkovič, Krmelj, Krajnik po 2, Miklavc 1, za »Investitorje«: Tičar 1

Začetek tekme je pripadal igralcem investicijskega oddelka, ki so diktirali zelo oster tempo. Izvedli so nekaj uspešnih akcij, vratarja Ivana je enkrat rešila celo vratnica. Skupne službe nikakor niso mogle urediti svojih vrst, igralci so se vse preveč odločali za samostojne akcije, njihovi močni strelji pa so postali plen odličnega vratarja Jožeta in kasneje Janeza. Janez, ki je bil opremljen s kapico, da ga pri odločilnih posegih ne bi motilo sonce, se je kljub teži izkazal kot zelo gibčen vratar, le včasih je zašel v zelo težko situa-

Poslovanje s čeki

Jelovica svoje osebne dohodke izplačuje preko hranilnih knjižic. Ker pa to ni edini način izplačevanja, vam tokrat na željo Ljubljanske banke predstavljamo še eno možnost poslovanja z vašim osebnim dohodkom, in sicer preko tekočega računa oziroma s čeki.

Čekovno knjižico lahko dobi vsak delavec, ki se zanjo odloči. Kje je njena prednost pred običajnim poslovanjem, to je z nakupom z denarjem? Predvsem je to lažji način nakupa, saj ne potrebuješ več denarja za plačilo, ampak enostavno izpolniš ček in z njim plačaš tisto kar si kupil. Na ta način se izredno veliko prihrani, saj namreč odpadejo vsi »posli« z drobižem, tega pa ponavadi potrošimo kar tako. Najmanjša vsota, katero lahko kupec plača s čekom je 30 dinarjev, enkrat pa se lahko kupi za največ 1000 dinarjev oziroma 100.000 starih dinarjev. Če pa je račun večji, lahko imetnik čekovne knjižice izpolni toliko čekov, kolikor ima denarja na čekovni knjižici. In še eno prednost ima lastnik čekov. Na šest mesecev lahko dobi kratkoročno posojilo v višini njegovega osebnega dohodka brez posebnih težav. Ves denar (plača), ki je vložena na tekoči račun, se obrestuje, sicer manj kot v hranilni knjižici, vendar je tako boljše kot pa je navada številnih delavcev, da takoj ko sedaj dobi denar na hranilno knjižico gre v banko in ves denar dvigne. Če bi imel čeki, mu tega ne bi bilo potrebno storiti, saj bi lahko plačeval s čeki, ostanek denarja pa bi se mu obrestoval. Tudi varnost takega poslovanja je večja, saj ukradenih čekov ni mogoče unovčiti, pa tudi verjetnosti, da bi izgubil denar tako ni. Izredno koristno je plačevanje s čeki tudi za tiste, ki veliko potujejo, saj jim tako ni potrebno stalno preišljevatii koliko denarja bi vzeli s sabo, na pot lahko gredo le z žepnino.

Premislite, potem pa se oglašite v najbližji podružnici LB in oni vam bodo še dodatno svetovali.

(Ne)disciplina in še kaj

V programu stabilizacijskih ukrepov smo kot eno važnih postavk sprejeli tudi sklep, da bomo izboljšali delovno disciplino. Sem pa ne spada le prizadevnost na delovnem mestu, točen prihod na delo in z dela, ampak še marsikaj drugega. Predvsem bomo morali prenehati dopuščati, da se nekateri igrajo z ognjem po požarno nevarnih objektih s tem, da jim je pravi užitek pokaditi cigareto na nedovoljenem mestu. Zelo neprizadeto in humano gledamo tudi na ljudi, ki se med službo opišejo in jim celo dopuščamo, da rokujejo v takem stanju z več 10 milijonsko vrednimi sredstvi za delo. Če se nam tak človek ponesreči, bomo zaradi njega nosili več 10 milijonsko izgubo, lahko nam uniči stroj, lahko nam v takem stanju povzroči katastrofalno škodo na drug način. Pomislimo na to ter ta-

kemu človeku in sebi naredimo uslugo s tem, da ga pošlejmo skozi najbližja vrata iz podjetja.

V obratih navkljub vsem urgencam in opozorilom vlada z nekaj izjemami velik nered. Samo pogledajte za najbližji radiator, kako častljivo stare stvari se zadaj nahajajo. Noben izgovor, da ni časa za čiščenje ne pride v poštev, dokler bomo 10 minut pred drugo že vsi na startu. Da pa taka navlaka ne vpliva najboljše na počutje normalnega človeka je tudi znano. Res je, da smo zelo siromašni, kar se pomožnih prostorov tiče, po drugi strani pa tudi skrajno malomarni, ker nismo v stanju niti teh v redu vzdrževati in bo potrebno najti čas in način, da se vzdržuje določen red.

Kljub majhnemu številu stranišč, pa to število le ni tako majhno, da bi morala

dva hkrati čepeti na eni školjki, kot bi se dalo sklepati po sledih na straniščnih deskah, ki ne dočakajo prve obletnice. Vseeno pa bi se bilo dobro pozanimati, če imajo tisti, ki so projektirali halo, doma stranišča ali pa hodijo k sosedu.

Lukenj v ograji sicer ni več tako velikih, da bi se udobno prišlo do »Joška«, vendar se ljudje znajdejo sedaj po »štafetnem« načinu, kar se zdi sila zabavno našim sosedom v »Instalacijah«, ki so brez ograje in brez pijače.

Za zaključek pa tole: v veliko lesno predelovalnih podjetjih je kajenje povsem prepovedano, da o pijačevanju ne govorimo. S kajenjem kršitelj močno ogroža požarno varnost in bomo le-te morali obravnavati kot hujše kršitve ter izrekat najstrožje kazni. Bolje je biti brez nediscipliniranega kadilca kot z ožganimi tramovi. Enako nevarnost pa predstavlja nered in nečistoča v objektih.

Anton Kužnik

predstava v Puštalu

cijo, tako da ni vedel ali bi lovil kapo, ki mu je venomer padala z glave ali žogo. Drago, gonilna sila skupnih služb, je potrdil staro pravilo, da pretirano dribljanje ne da pravega haska. Prvi polčas se je tako po dokaj enakovredni igri končal z minimalno prednostjo skupnih služb.

Po kratkem odmoru, okrepčilu in posvetovanju strokovnih štabov obeh ekip, se je igra nadaljevala. Kasnejši dogodki na igrišču so pokazali, da je po vsej verjetnosti o končnem rezultatu odločalo dejstvo, da so imele skupne

službe v svojih vrstah ekonoma, ki je izbral v odmoru boljši »doping«. Njegovi igralci so se v drugem polčasu namreč razigrali in s kombinatno igro popolnoma zmedli nasprotnika. Investitorji so s pogostimi menjavami skušali rešiti, kar se je rešiti dalo, vendar je postajalo vedno bolj očitno, da so v svojih pripravah za srečanje preveč zanemarili kondicijsko stran.

Po končani tekmi je sledila, seveda ob vrčku piva, obveza na razčlenitev preteklih dogodkov. Ob kopici različnih

mnenj se je na koncu izoblikoval enoten zaključek, da je popoldan prijetno minil in da takšna in podobna srečanja ne smejo ostati zadnja.

Po tekmi so izjavili:

»Investitorji«

Kapetan moštva Bevk Miloš: Priznati moramo, da so bili za nas le pretrd oreh. Obljubljam pa, da nameravamo organizirati še par srečanj, kajti očitno je, da smo premalo uigrani.

Vratar in branilec Malovrh Janez: Pomanjkanje kondicije, strah pred padci na asfaltu in sončna pripeka so opravili svoje.

Sovinc Jože, branilec: Nasprotniku se pozna, da so

imeli v svojih vrstah same aktivne športnike, med katerimi se jih z nogometom več kot polovica ukvarja polprofesionalno.

Tičar Matjaž, napadalec: Poškodba v prvem polčasu mi je onemogočila, da bi izkoristil hitrost, ki je v napadu nujno potrebna. Z malo več sreče bi bil lahko rezultat tudi neodločen.

Mravlja Peter, branilec: Rezultat, ki je nerealen, ne prikazuje prave vrednosti našega moštva. Groba igra nasprotnika je onemogočila našim napadalcem, da pokažejo svoje sposobnosti.

Bokal Stane, rezervni branilec: Psihološko smo bili na tekmo slabo pripravljene. Drugič obljubljam, da bo drugače.

Skupne službe

Miklavc Ivan: Trema pred nasprotnikom in odvečni kilogrami so opravili svoje.

Krajnik Gorazd: Rezultat odgovarja dogodkom na igrišču. Mislim, da gledalce nismo razočarali.

Vučkovič: Zaigrali smo precej bolje od nasprotnika in zaslužno zmagali. Rezultat je realen, po zapravljenih šansah pa bi bil lahko še večji. Tekma je bila borbena in fer.

Brane Medja

Ekipa: INVESTITORJI

Ekipa: SKUPNE SLUŽBE

Zdravstveno varstvo

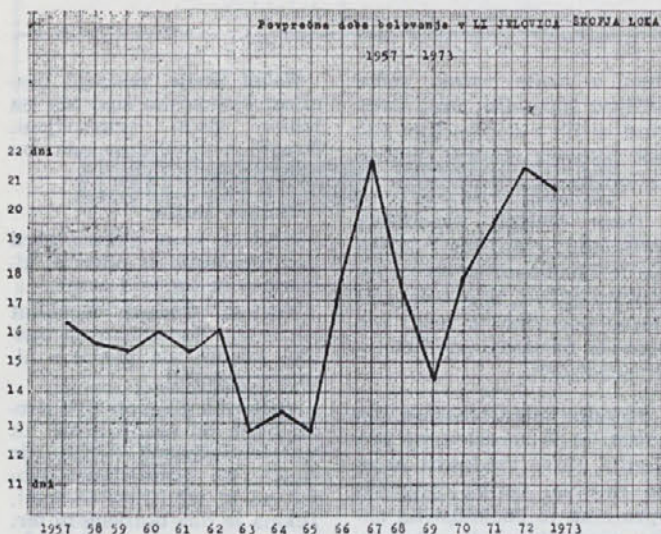
(Nadaljevanje in konec)

V času od 1954. leta do danes se je v LI Jelovica mnogo bistvenega spremenilo na področju delovnih in proizvodno-tehnoloških postopkov, delovnih pogojev, strukture zaposlenih, delovnih in samoupravnih odnosov, proizvodnje in dohodka, osebnega in kolektivnega standarda, varstva ter zdravstvenega stanja zaposlenih.

LI Jelovica se je razvila iz podjetja s polobratno proizvodnjo v moderno lesno industrijsko organizacijo združenega dela s sodobnimi delovnimi in proizvodno-tehnološkimi postopki. Ta razvoj zahteva od službe zdravstvenega varstva delavcev v LI Jelovica širšo dejavnost na področju študija dela, proučevanja vpliva dela in delovnega okolja na delavce, proučevanja prilagoditve dela delavcem in delavcev delu, er-

žena med zaposlenimi, a danes že 38 odstotkov. V stalnem porastu je število mladoletnih delavcev, delavcev starejših nad 50 let in invalidov dela II. in III. kategorije. Spremenila se je tudi kvalifikacijska struktura zaposlenih, zmanjšalo se je število kvalificiranih delavcev, a porastlo je število priučnih delavcev in delavcev s srednjo, višjo ter visoko strukturno izobrazbo. V stalnem porastu je število novo zaposlenih delavcev, ki so prišli v LI Jelovico izven škofje-loškega območja ter iz drugih republik.

Take obsežne spremembe v strukturi zaposlenih zahtevajo od osebja Obratne ambulante Jelovica posebno dejavnost na področju proučevanja psihofizioloških in socioloških lastnosti delavcev ter skrb za socialno delitev dela — predvsem za pravilno

gonomskega oblikovanja delovnega mesta, analitične ocene delovnega mesta ter spremljanje higienskih razmer delavcev.

Izboljšali so se delovni pogoji in higienske prilike delavcev v LI Jelovici. Mnoge poklicne nevarnosti in škodljivosti so v teh dvajsetih letih bile odpravljene. Zal so mnoge obstoječe resne poklicne nevarnosti in škodljivosti ostale še vedno prisotne, a mnogo so se spremenile svoj značaj. Novi postopki so delavcem LI Jelovica prinesli nove, pred leti še neznanе in doslej še neraziskane nevarnosti in škodljivosti. Tako danes od približno 1000 zaposlenih v LI Jelovica še vedno ena tretjina delavcev dela na delovnih mestih, kjer je večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar.

V preteklih dvajsetih letih se je bistveno spremenila struktura zaposlenih v LI Jelovica. Skupno število zaposlenih je sedaj trikrat večje od 1954. leta. Odstotek zaposlenih žena je v LI Jelovica v stalnem porastu — 1954. leta je bilo le 30 odstotkov

racionalno in varno zaposlitev žensk, mladine, starejših delavcev, rekonvalescentov, kroničnih bolnikov, invalidov dela, udeležencev NOV in delavcev iz drugih republik.

Nenehni porast proizvodnje, dohodka in standarda ter nenehni in nezadržni razvoj delovnih, družbenih in samoupravnih odnosov obvezuje zdravstveno službo v LI Jelovica za posebno strokovno dejavnost pri spremljanju vpliva izven delovnega okolja na zdravje, delo in varnost delavcev ter spremljanje medsebojnih odnosov v organizaciji združenega dela.

Pri današnjem stanju proizvodnje, tehnologije in znanosti v LI Jelovici so delovni in proizvodni postopki, delovni pogoji ter naloge, ki jih postavlja proizvodnja pred delavca, komplicirani, različni in spremenljivi, da zahtevajo stalno visokokvalitetno raziskovanje na sodobni znanstveni osnovi, če se želi doseči maksimalni kvalitativni in kvantitativni delovni učinek, a da se pri tem ohrani dobra duševna in telesna kondicija delavcev. To nalogo ima kompleksno varstvo

Pred meseci sta v bivših prostorih nabavnega oddelka dobila svoje prostore faktorni oddelek in propagandna služba

delavcev pri delu: družbeno-pravno, psiho-socialno, tehnično, protipožarno in zdravstveno. Medicinski del te naloge pripada službi aktivnega zdravstvenega varstva delavcev pri delu LI Jelovice, ki jo že 20 let organizirano in

bolj ali manj uspešno opravlja Obratna ambulanta Jelovice. Ob tem jubileju se Obratna ambulanta Jelovice strokovno, prostorsko, kadrovsko in programsko reorganizira v novo strokovno enoto službe za medicino de-

la Zdravstvenega doma Kranj — TE Škofja Loka in celotne slovenske službe za medicino dela. Seveda, z najboljšimi željami vse naše zainteresirane strokovne, družbene in samoupravne javnosti.

dr. Mario Kocjančič

Sodelavec — sodelavcu

Večletna praksa sindikalne organizacije v »Jelovici« je, da oskrbi članom po ugodnih cenah ozimnico. Sredstva javnega obveščanja so napovedala, da bo letošnji pridelek, predvsem jabolk in hrušk drag, zaradi slabih vremenskih neprilik skozi vse leto, saj so morali proizvajalci celo do dvaindvajsetkrat škropiti nasade, da so pridržali pridelek na drevesih, s tem škropljenjem pa so znatno zvišali stroške pridelovanja jabolk in hrušk. Istočasno pa so pričele od osnovnih orga-

Franc Stražar — predsednik konference OO sindikata Jelovice

nizacij sindikata prihajati zahteve po organiziranju izletov, kateri so se vsako leto vršili v mesecu avgustu ali septembru. Za te izlete je sindikalna organizacija koristila sredstva iz sklada skupne porabe in iz zbrane članarine tekom tekočega leta. Letos so se sredstva skupne porabe porabila za proslavo 20-letnice. Vsak član pa je imel možnost, da se je udeležil skupne zabave kolektiva na pikniku, na grajskem vrtu v Škofji Loki.

Zbrana sredstva od članarine pa so bila premajhna, da bi lahko sindikalne organizacije množično priredile izlete, saj samo prevoz s avtobusom stane ca. 3.000 din in bi udeleženci izleta porabili ostanek članarine večini sodelavcem. Vsled tega je predsedstvo konference osnovnih organizacij sindikata predlagalo osnovnim organizacijam, da zbrana članarina regresira za nakup ozimnice članom. Na sestankih osnovnih organizacij sindikata se je nato skrištaliziral predlog, da se da na kg, za 1 člana z OD nad 2.800 din, 1.—din, za člane z OD do 2.800 din pa 2.—din. Nujno pa je tudi, da se sodelavcem pomaga, da pridejo do ozimnice po zmernih cenah. Na osnovi teh sklepov se je zahtevalo ponudbe od 12. proizvajalcev. Od prejetih ponudb je bila najbolj ugodna od Sadjarstva »Mirošan«, Petrovč v Savinjski dolini.

V soboto, dne 27. 9. 1975, sta ob 5.30 krenila na pot s svojim kamionom tov. Šimic Janko in tov. Bergant Jože, katerima so se po razporedu pridružili še tov. Kokelj Albin, tov. Dolinar Janez ter s kamioni Jelovice tudi tovariš Bertonec Avgust in tov. Gorjanc Alojzij. Vsi so pripeljali v podjetje 34.052 kg jabolk in hrušk. Prevozniki za svoje usluge niso zahtevali plačila in se jim v imenu članov kolektiva lepo zahvaljujemo. Ker je bilo s prevzemom in razporeditvijo, nalaganjem na kamion po sortah in po spiskih potreb po osnovnih organizacijah veliko dela, nam je priskočil na pomoč naš stari sindikalist, tov. Šinko Viktor.

Ker je bil material po zbranih spiskih dostavljen v soboto in ponedeljek vsem osnovnim organizacijam, se je razdelitev izvršila v pone-

deljek in v torek po naslednjih cenah:

I. Za člane OO sindikata, ki niso prispevali k regresu — jabolka in hruške kg 5,60 din

— jabolka zlata parmena kg 4,10 din

II. Za člane OO sindikata, ki so prispevali k regresu — OD nad 2.800.—din — jabolka in hruške kg 4,60 din

— jabolka zlata parmena kg 3,10 din

OD do 2.800.—din — jabolka in hruške kg 3,60 din

— jabolka zlata parmena kg 3,10 din

Za razdeljeno ozimnico je organizacija prejela 1/3 nabavne cene, ostali znesek pa bo kreditiralo podjetje do 2 mesecev, s plačilom pri izplačilu osebnih dohodkov.

Za regresiranje članstvu je organizacija prispevala 45.000 dinarjev. Vodstvo konference in IO osnovnih organizacij sindikata smatra, da je bil ta znesek pravilno uporabljen. Ob temu sklepu se je pojavilo negotovanje, češ da so bili odvzeti izleti članstvu, katerih pa se ne bi mogli udeležiti s temi sredstvi vsi člani kolektiva. Ostanek sredstev pa se prispeva za enkratno denarno pomoč za ozimnico socialno šibkim. Akcija za pomoč je že v teku. Istočasno pa je v teku tudi akcija za nabavo ozimnice ETA — vložena povrtina v kozarcih, kateri se bodo tekom dveh mesecev pridružili tudi primerni vloženi izdelki za hitro kosilo.

Mi upamo, da je bila na osnovi zgoraj navedenih podatkov, akcija sodelavec — sodelavcu pravilno izpeljana.

Franc STRAZAR

Zahtevajmo boljše pogoje dela, predlagajmo ukrepe.

— Recept za uspehe gozdnega in lesnega gospodarstva je v partnerstvu.

Izlet v Benetke

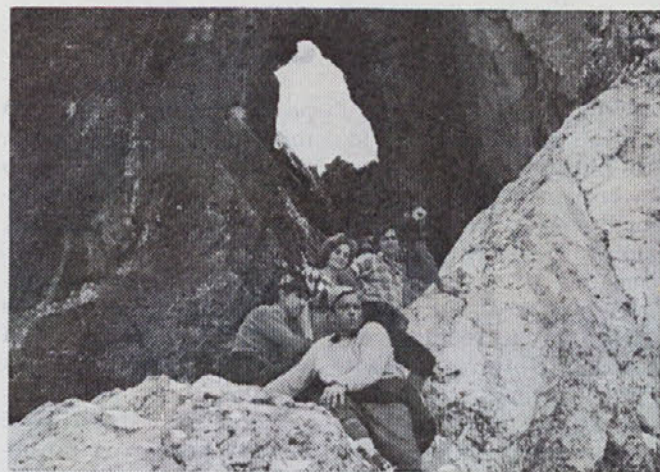
Bilo je mračnega, že skoraj zadnjega avgustovskega dne, ko se je naš obratni kolektiv vozil na ogled znamenite pokrajine Benečije. Nepopisno presenečenje je bilo za nas izletnike mesto Benetke. Sam začetek našega potovanja ni bil povsem zadovoljen zaradi velikega čakanja na državni meji. Na takem skupnem potovanju pa se človek sprošča le z dobro, zares razpoloženo družbo. Veliko premagovanja je potrebno, da se človek ne huduje ob dolgem čakanju na meji. Radost pa človeku polni dušo, ko vidi, kako potrpežljivo opravljajo svojo službo cariniki.

Po triurnem čakanju smo končno zapeljali med italijanske carinike. Dobro voljo je ob tem momentu napravilo neko tuje vozilo čakajočih hipijev, ki je imelo starinski avtobus na novo prebarvan ali bolje rečeno, to ni bila navadna pleskarija, temveč enostavna packarija, taistega nenavadnega avtobusa. Končno sem se radostno zadržal na benečanska polja, medtem ko naš avtobus vozil nekako sto kilometrov na uro. Ob cesti smo videvali večinoma s koruzo zasejane njive. Vmes pa so bili razni nasadi drevja, predvsem hrušk, ribeza in tudi vinogradov. Končno smo nekje med Trstom in Benetkami ustavili in na kratko pomalicali. Na tem parkirnem prostoru pa sem tudi opazil nevsakdanji prizor, kako se je starejši možakar mučil z velikimi škarjami, da čim ustrezneje postrizže na tem parku travo, ki je kazala gostoto lanu. Po dobrem zagledanju je naš avtobus zopet zdrvel proti Benetkam. Sama vožnja ni marsikoga dosti zanimala, zato so se večina zleknili v svoje udobne sedeže in pospali. Meni samemu do tega udobja ni bilo, saj sem sedel na sedežu nad kolesom in sem imel skrčene noge kot prašič na kolinskem stolu. Spremljevalka našega avtobusa je med vožnjo povedala o raznih znamenitostih, zato mi ni bilo žal, da so mi pripravili tako pester sedež, ker sem med vožnjo dal vsako pozornost na osnovo turistične napovedovalke. Končno je avtobus zavil na parkirni prostor v samih Benetkah. Nato je bilo treba peščiti do ladjedelniške čakalnice, ki je vsidrana v morje. Ob sobotah so gliserji ali ladjice precej polni, zato je s plavajoče čakalnice na ladjo treba pohiteti, da se prerineš do ne kaj udobnega sedeža. Na sami ladji je v naši skupini že priletno žensko udarila slabost, potniki ladje so hitro praznili sedeže, da se je le-ta v svoji nemoči zleknila na sedeže, nakar je slabost minila. Končno smo med vodnimi beneškimi ulicami pripluli na trg sv. Marka v center največje baročne umetnine. Prodajalne so tu zelo dobro založene z raznimi dragulji. Predvsem pa mi je ostalo v spominu, ko sem po naključju med neskupinskim ogledom zašel v izredno zanimivo delavnico, ka-

tera ti mora ostati v spominu kot umetnina. Že kot tradicionalni umetniki, Italijani tudi ob sobotah popoldan ne počivajo, temveč se mučijo v svojih umetniških delavnicah. Prav to, na kar sem po naključju naletel, sem na prvi pogled ugotovil, kako mučno je izdelovati umetniško rezljane steklene vaze. Takoj pa mi je bilo jasno, da take umetniške delavnice obratujejo ob sobotah tudi zato, ker v mesto samo priteka ob sobotah največ tujcev. Iz tistih umetniških skladišč, servisov pa je lep pogled na trg sv. Marka, kjer je bilo naše zbirališče za

odhod. Golobi pa se prav nad tem trgom podijo v velikih jatah in se ljudem tudi prav malo umikajo. Njihove velike skupine v zraku zakrivajo žgoče sonce. Morje pa tu kopalcem ne ustreza, zato je po ogledu raznih zanimivosti prišel skoraj prehitro čas za zbiranje na določenem mestu za odhod. Ob povratku proti domu smo se ustavili pri znamenitem spomeniku in vojnem muzeju v Doberdolu, nato pa krenili proti meji, kjer je bilo po kratki in hitri viziti mejnih organov potovanje v naši sosedski državi končano.

Primožič Rajko,
Gorenja vas

To ni okno Jelovice

Ivan Miklavc

Izlet na Jalovec

Slab začetek — dober konec, si je najbrž mislil vsak izmed sedmerice, kolikor se nas je zbralo zjutraj, 13. 9. 1975, na kranjski avtobusni postaji. Kajti vreme ni kazalo preveč lepega obraza, pa še močno se je ohladilo. V avtobusu nam je dajalo korajžo še kakih dvajset navdušencev, katerih ni motilo slabo vreme, da ne bi poskusili zavzeti katerega od lepих sloven-

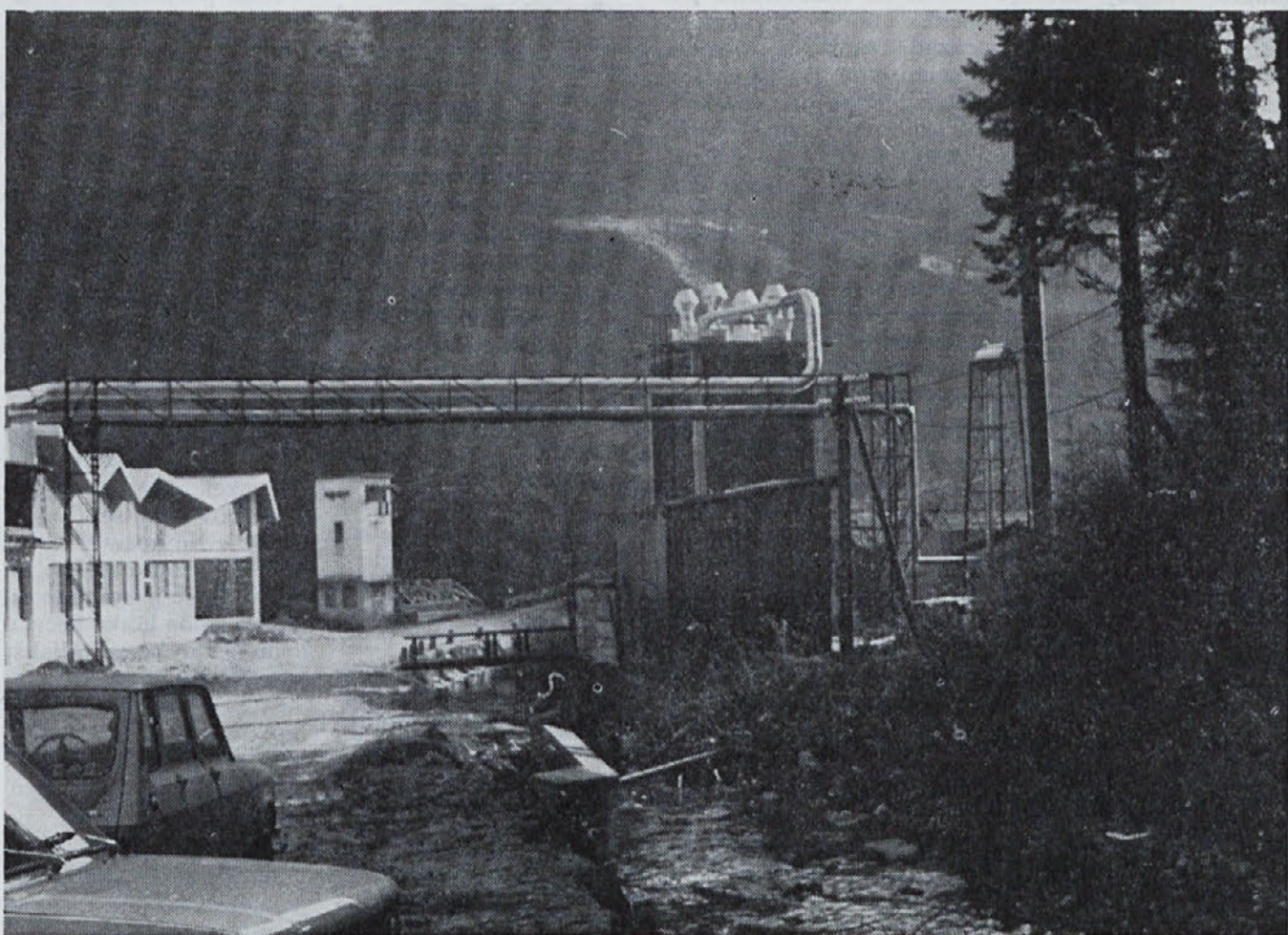
skih vrhov. Radijska poročila obetajo izboljšanje v popoldanskem času. Saj bo, se tolažimo, čeprav dež še kar prši. Po vrhovih pa vidimo, da že sneži. Bolj, ko se vzepnjamo proti Vrščicu, hladneje je. Izstopimo — megle so se dvignile in okrog nas se z novimi belimi kopami bahajo Prisojnik, Škrlatica, Špik, Mojstrovka.

Ustavimo se v Tičarjevem domu samo toliko, da privežemo dušo, nakupimo spominske razglednice in jo mahujemo v Erjavčevo koč, kjer imamo rezervirana prenočišča. Ko vstopimo, nas v koči preseneti osmi član naše odprave Tone, ki že pridno prazni nahrbtnik. Pridružimo se mu še ostali.

Zaradi negotovega vremena prvotni načrt, da gremo na Prisojnik, spremenimo. Gremo na Mojstrovko — po Hanzovi plezalni smeri. Vso opremo pustimo v koči, s seboj vzamemo le najnuj-

nejše stvari. Ob 10. uri krenemo iz koč. Prvi se v hrib zažene Brane, ostali sopemo za njim. Kar hitro smo na sedlu Vratca — pred nami pa se že v soncu blešči na avstrijski strani Dobrač. Bo vreme, bo! Že boljše volje hitimo naprej do vstopa v steno. Že padajo pripombe, kaj sploh mislimo, nad nami stena Mojstrovke, daleč spodaj Planica s svojimi skakalnici.

Smer je dobro varovana in ob pomoči klinov in vrvi kaj hitro napredujemo. Vmes prileti še (Nadaljevanje na 10. str.)

Jesenski motiv

Izlet na Jalovec

(Nadaljevanje z 9. str.)

kakšne snežinke in višje ko plezamo, bolj ledene so vrvi in klini, na nekaterih mestih pa že hodimo po snegu. Kakšnih 10 centimetrov ga je. Zebne nas v roke, kot pravi turisti nas je večina brez rokavic. Bolj, ko se dvigamo, jasnejše je nebo — tako, da zadnje pol ure plezamo že v soncu. Točno ob 12. uri smo na vrhu. Sonce že tali sneg —

pa vsi blatni od spusta po melišču. Ob požirku čaja pade predlog, da gremo še na Prisojnik — po jeseniški smeri skozi Okno, ob petih smo pa nazaj. Iz čevljev stresemo kamenje, pustimo Andrejo in Lidijo v koči, ostali pa se poženemo v steno Prisojnika.

Takoj ob vstopu klini in vrvi, potem pa po nadelani poti vedno višje. Brane kar dobro forsira

V steni Mojstrovke

mi pa se režimo na vsa usta in roke tlačimo v žepe. Razgled je čudovit. Ko bi tisti, ki so ostali doma, vedeli, kaj so zamudili! »Poglej, tam je pa Jalov'c,« pravi Brane. Daleč proti zahodu se baha s svojo lepoto Jalovec. Po pravici ima naziv najlepše gore v Julijcih. Seveda je na vrhu obvezno tudi fotografiranje.

Nazaj gre hitreje; pol ure in spet smo pri Tičarjevem domu, gor do riti

tempo, tudi ostali ne zaostajajo, le Ivana ni videti. Tudi vitergin ne pomaga veliko. Ura mine kot bi mignil — a Okno se še ne vidi. Kratek počitek in zopet naprej. Zdaj tudi že Toneta zmanjkuje. Pred nami se odpre Prisojnikovo okno. Pozni popoldanski žarki talijo sneg, tako da pošteno teče s stropa. Posnetek. Še malo, že so tu zadnji klini. Brane že prižiga »57«, ko Ivan in To-

ne prisopeta na rob. »Nikamor drugam kot nazaj v koč, ostali pa kakor hočete,« skleneta enoglasno. Zofka bi zelo rada odšla proti vrhu, Edo molči. Po kratkem posvetu se zedinimo, da se vrnemo. Prisojnik odpade. Pa le slaba ura hoje je do vrha. Zofka si ni odpustila, da ni sama odšla na vrh. Vrnemo se v koč — v koči nas čaka tudi že deveti član — Lado. Ker je prišel kasneje, je sam šel na Mojstrovko, tako, za ogrevanje.

Prestradani se oprime- mo žlic in ričet ter buranija kar zgineta z mize. Sedaj se tudi pivo prileže. Kondicija se počasi vrača, z njo pa tudi dobra volja.

Oba Toneta in Brane vzamejo v roke karte, ostalih šest se nas odpravi v Tičarjev dom žigosat izkaznice in razglednice. Lepa, jasna noč, nad nami na Grebencu že gori kres in v dolino se razlega pesem, v pozdrav dnevu planincev 14. 9. 75. V koči še večerja, nato pa spat. »Takoj po risanki« pravi oče odprave, Tone Oman.

Vstajanje ob pol petih. Na naše presenečenje kuhinja že dela. Čaj ali mleko in slanina z jajci vsem dobro tekne. Še slovo od prijazne oskrbnice in že smo na poti. Smer Špička — Jalovec, vendar brez »Š«, zmanjkalo je barve, tako da je markacija bolj razumljiva. Lepa pot čez Police, nad nami razbrazdane stene Velike Dnine. Daleč spodaj Trenta s Sočo nam daje dober občutek, zato hitro napredujemo. Vmes kratek postanek ob izviru, da potešimo žejo, potem pa naprej. Bolj ko se dvigamo iz borovega zavetja, niže se spušča megla in veter že pošteno piha. Ali bomo ali ne bomo mokri, to je zdaj vprašanje!

Nad nami že vidimo zavetišče pod Špičko, še pol ure pa smo pred vrati. Veter zavija okrog zavetišča, nič preveč ni prijetno stati zunaj. Odložimo nahrbtnike, kajti v zavetišču je prostora samo za planince. Oskrbnik nas že na pragu začne zmerjati, da nam morala pade v hlače. Še dobro, da imamo pumparice, ki so pod kolonom spete. Nobeden nima po njego-

Nasmeh za začetek

vem pravih čevljev, pa v takem vremenu, ali si sploh predstavljamo, kaj je Jalovec. Prav zares nas je pošteno preplašil. Po toplen čaju in kratkem počitku pa se morala zopet dviga.

Se vpis — žigi — slovo in že se vzpenjamo po klinih in ob vrveh naprej proti vrhu. »Madona, jesti bo treba, ali pa mislite vse domov nesti,« se jezi Lado. Soglasno sklenemo — malica, saj smo res že vsi krepko lačni. Lado se je kar zagodil k steni. Pravi, da je bolj varen, če se drži vrvi, kot pa da položi zadnjo plat na mrzlo skalo in že pridno vihti nož nad salamo. Počasi pospravimo, dvignemo lažje nahrbtnike na ramena in naprej.

Smo na križpotju, levo ali desno, levo na vrh, desno v dolino. Kljub oskrbnikovim besedam se odločimo, da gremo na vrh. Odložimo nahrbtnike in jo udarimo proti vrhu. Kar hitro se dvigamo, mestoma se megle razpršijo in čez greben gledamo v globino loškega Ozebnika. Kar zviže te, če pomisliš, kako bi bilo, če noga spodrsne. »Ko gledaš okrog, se vsedi,« je rekel oskrbnik, »drugače boš samo še v Dovje prišel.« Na nekaterih mestih veter tako močno zapiha, da se postavimo na vse štiri, da lahko premagamo greben. Misliš: »Sreča, da je megla, vsaj ne vidiš, kam bi padel.« Pol dvanajstih — vrh! Zebne nas, veter brije kot za stavo. Vpis v knjigo, kratka »čik« pavza, na trenutke nas skozi meglo pogleda sonce, kakor da ne more verjeti, da smo resnično na vrhu. Vendar kamen z napisom

»Jalovec, 2643 m« ne dovoli dvoma.

Do nahrbtnikov se hitro spustimo, vsi veseli, ker nam je uspelo doseči cilj. Sedaj pa v dolino. Veter prav nič ne odjenja, na trenutke je še močnejši. Spuščamo se po melišču Goličice. Sneg, kateri je napadel ponoči, otežuje stopnjo. Ker za sneg nismo vsi primerno obuti, se odločimo, da ne bomo sestopili skozi Ozebnik. Zavijemo desno, skozi meglo se od daleč vidijo serpentine Vršiča. Markacije kažejo, da gremo prav. »Po klinih bo treba,« oznani Tone, ki je na čelu. Začnemo sestopati, previdno postavljamo noge, kajti stena se konča daleč spodaj na melišču. Kar dobro uro se spuščamo, preden stopimo iz stene na melišču. Včasih je res bolj tesno pri srcu, vendar nihče tega ne pokaže. Pri izstopu iz stene je napis »Samo za izkušene«. Kar ponosni smo, da smo uspeli steno tudi mi premagati.

(Se nadaljuje)

Ne glej pijanca neprizadeto. Prej ali slej bo šel zanj tudi dinar iz tvojega možnjčka.

Ni vsak bolan, kdor je na bolovanju.

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka — Ureja: odbor za obveščanje organizacije združenega dela: Jenko Franc, Jevko Franc, Ogorc Berta, Tušek Janez, Bondi Tjaša, Oblak Smiljana, Dolene Stanka, Rupar Jože — Odgovorni urednik: Franc Pavlin — Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj, v 1100 izvodih

